

Saksframlegg

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
017/18	Tjenesteutvalget	PS	12.03.2018
037/18	Kommunestyret	PS	22.03.2018

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Halvor Nes	K1 - 040, K3 - &13	18/18

Omfanget av leveringspliktige posttjenester - høring

Administrasjonens forslag til vedtak:

Vedlegg:

Høringsnotat - Kravet til leveringspliktige posttjenester i fremtiden - Forslag til endring av postloven
Følgemail
Høring - omfanget av leveringspliktige posttjenester

Tjenesteutvalget - 017/18

Tjen - behandling:

Forslag fra Venstre v/Mariane Sønju Hagestad: Forsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet.

Forslag fra KrF v/Toril Espegren: Det er viktig for alle innbyggere i Birkenes kommune får posten slik som i dag. Birkenes kommune ønsker derfor "Fortsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet."

Forslag fra Sp v/Anders Topland: Kommunen er ikke utdelt positiv, og ser med bekymring på at sårbare grupper samt distriktene vil bli skadelidende ved overgang til postfordeling hver andre dag. Vi ber derfor at en merker seg følgende dersom tiltaket skal gjennomføres:

- Postbokser og Post i Butikk vises til i høringen som en løsning på mange av problemstillingene. Det må sørges for at disse tjenestene opprettholdes og styrkes i distriktene slik at tilbudene er reelle for hele landets befolkning. For Birkenes kommune sin del vil det konkret gjelde alle tre kommunesentra. Det vil også være et viktig miljøaspekt ved dette tiltaket, da en ellers risikerer unødig økning i kjørte kilometer fra innbyggere som har behov for å hente og levere post daglig.
- Likeledes er ekspress over natt også brukt som løsning i høringen, men høringen sier også selv at disse tjenestene i enkelte tilfeller kan bli veldig dyre. Det er bekymringsfullt når ekspress over natt er lansert som løsning knyttet til eldre og ikke minst medisinsk behandling.

Kommunen vil derfor påpeke at det er svært viktig at posten etter en eventuell reduksjon i omfordelingsdager har et reelt ekspresstilbud som ikke rammer disse gruppene unødige hardt, uavhengig av bosted.

Den viktigste kompenserende faktoren er allikevel god tilgang til tilfredsstillende bredbånd. Dessverre er det ikke tilfredsstillende dekning alle steder i Norge, verken i grisgrendte eller mer tettbebygde strøk. Det er derfor viktig at satsing på bredbåndsutbyggingen styrkes.

Leder hevet møte fra 19:50 til 20:10 for utarbeiding av fellesforslag fra Venstre, KrF og Sp.

Fellesforslag fra Venstre, KrF og Sp: Det er viktig for alle innbyggere i Birkenes kommune får posten slik som i dag. Birkenes kommune ønsker derfor "Fortsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet."

Dersom en likevel faller ned på en reduksjon i antallet postombæringsdager, ber en merke seg følgende:

- Postbokser og Post i Butikk vises til i høringen som en løsning på mange av problemstillingene. Det må sørges for at disse tjenestene opprettholdes og styrkes i distriktene slik at tilbudene er reelle for hele landets befolkning. For Birkenes kommune sin del vil det konkret gjelde alle tre kommunesentra. Det vil også være et viktig miljøaspekt ved dette tiltaket.
- Likeledes er ekspress over natt også brukt som løsning i høringen, men høringen sier også selv at disse tjenestene i enkelte tilfeller kan bli veldig dyre. Det er bekymringsfullt når ekspress over natt er lansert som løsning knyttet til eldre og ikke minst medisinsk behandling. Kommunen vil derfor påpeke at det er svært viktig at posten etter en eventuell reduksjon i omfordelingsdager har et reelt ekspresstilbud som ikke rammer disse gruppene unødige hardt, uavhengig av bosted.
- Den viktigste kompenserende faktoren er allikevel god tilgang til tilfredsstillende bredbånd. Det er derfor viktig at satsing på bredbåndsutbyggingen styrkes.

Avstemming: 8 stemmer for fellesforslaget fra Venstre, KrF og Sp mot 1 stemme for administrasjonens forslag til vedtak.

Tjen - vedtak:

Det er viktig for alle innbyggere i Birkenes kommune får posten slik som i dag. Birkenes kommune ønsker derfor "Fortsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet."

Dersom en likevel faller ned på en reduksjon i antallet postombæringsdager, ber en merke seg følgende:

- Postbokser og Post i Butikk vises til i høringen som en løsning på mange av problemstillingene. Det må sørges for at disse tjenestene opprettholdes og styrkes i distriktene slik at tilbudene er reelle for hele landets befolkning. For Birkenes kommune sin del vil det konkret gjelde alle tre kommunesentra. Det vil også være et viktig miljøaspekt ved dette tiltaket.
- Likeledes er ekspress over natt også brukt som løsning i høringen, men høringen sier også selv at disse tjenestene i enkelte tilfeller kan bli veldig dyre. Det er bekymringsfullt når ekspress over natt er lansert som løsning knyttet til eldre og ikke minst medisinsk behandling. Kommunen vil derfor påpeke at det er svært viktig at posten etter en eventuell reduksjon i omfordelingsdager har et reelt ekspresstilbud som ikke rammer disse gruppene unødige hardt, uavhengig av bosted.
- Den viktigste kompenserende faktoren er allikevel god tilgang til tilfredsstillende bredbånd. Det er derfor viktig at satsing på bredbåndsutbyggingen styrkes.

KS - behandling:

Ordfører refererte Tjenesteutvalgets forslag til vedtak.

Avstemming: Enstemmig, 21 stemmer for Tjenesteutvalget forslag til vedtak.

KS - vedtak:

Det er viktig for alle innbyggere i Birkenes kommune får posten slik som i dag. Birkenes kommune ønsker derfor "Fortsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet."

Dersom en likevel faller ned på en reduksjon i antallet postombæringsdager, ber en merke seg følgende:

- Postbokser og Post i Butikk vises til i høringen som en løsning på mange av problemstillingene. Det må sørges for at disse tjenestene opprettholdes og styrkes i distriktene slik at tilbudene er reelle for hele landets befolkning. For Birkenes kommune sin del vil det konkret gjelde alle tre kommunesentra. Det vil også være et viktig miljøaspekt ved dette tiltaket.
- Likeledes er ekspress over natt også brukt som løsning i høringen, men høringen sier også selv at disse tjenestene i enkelte tilfeller kan bli veldig dyre. Det er bekymringsfullt når ekspress over natt er lansert som løsning knyttet til eldre og ikke minst medisinsk behandling. Kommunen vil derfor påpeke at det er svært viktig at posten etter en eventuell reduksjon i omfordelingsdager har et reelt ekspresstilbud som ikke rammer disse gruppene unødig hardt, uavhengig av bosted.
- Den viktigste kompensierende faktoren er allikevel god tilgang til tilfredsstillende bredbånd. Det er derfor viktig at satsing på bredbåndsutbyggingen styrkes.

[Link til andre dokumenter](#)

Saksopplysninger:

På bakgrunn av utredningen til Copenhagen Economics (CE) om ulike scenarier for leveringspliktige posttjenester og statlig kjøp av Samferdselsdepartementet utsendte sak til høring. Post er en viktig del av den overordnede infrastrukturen i et samfunn og Birkenes, med bakgrunn i det har vi vurdert at det vil være aktuelt for kommunen å komme med en uttalelse til denne høringen.

Departementet ønsker særlig tilbakemelding på følgende punkter:

- Innspill til hva som er rett leveringspliktige posttjenester i fremtiden.

- Syn på ulike alternativer til lovreguleringen

Høringsnotatet gjør rede for saken med tanke på bakgrunn og med tanke på vurdering av de ulike løsningene.

Bakgrunn

Bakgrunnen er at vi stadig sender mindre brev, det er en liten oppgang i forsendelse av pakker, men ikke nok til å oppveie for reduksjonen av brevpost. Dette er en naturlig konsekvens av digital kommunikasjon i samfunnet. Utviklingen er ikke unik for Norge, man ser det samme i de andre nordiske landene også. I flere av de nordiske landene har man alt tatt konsekvensene av dette og redusert antall dager med postlevering, eks. Danmark der man får levert post 1-2 dager pr uke. Lavere volum gjør lønnsomheten ved postlevering for Posten lavere.

Som følge av den lave lønnsomheten som Posten opplever, forventes det at samfunnet går inn og garanterer for Postens inntekter gjennom statlige kjøp, en kompensasjonsordning for å garantere Postens leveringsplikt opp mot lavere lønnsomhet.

Med bakgrunn i problemstillingen knyttet til statlige kjøp har CE regnet ut effekten av 4 ulike scenarioer:

1. Fortsatt levering av post 5 dager pr uke i hele landet
2. 2,5 dager pr uke med levering av post i tettbygde strøk og 5 dager med levering av post i sprettbebygde strøk
3. 2, 5 dager pr uke med levering av post i hele landet
4. Levering av post 1 dag pr uke i hele landet

Kommentarer til alternativene:

1. Dette alternativet vil øke behovet for statlige kjøp til om lag kr 1 mrd,- i 2025. Dette er dagens nivå.
2. Dette alternativet gir relativt små ulemper da det er lagt til grunn at det finnes rimeligere alternativ til posten sin levering. Ulempen er at kostnadsreduksjonen er liten, sammenliknet med alt. 1 er det en innsparing på kr 250 mill. i 2025.
3. Denne endringen vil kunne gi noen negative effekter for noen typer sendinger, særskilt mot eldre og/eller for personer som er lite mobile i sprettbebygde strøk. Omfanget av statlig kjøp vil kunne reduseres med kr 650 mill. i 2025.
4. Dette er en løsning med størst ulemper. Alternativet innebærer en reduksjon av statlige kjøp tilsvarende kr 900 mill. i 2025.

I høringsnotatet punkt 2.2.3 blir det skissert opp mulige målrettede tiltak for å redusere negative konsekvenser av redusert omfordelingskonsekvens.

Departementets vurderinger:

- Departementet konkluderer med at alternativ 1 ikke er bærekraftig på sikt og vil avvikle det lovfesta kravet om 5 dagers postomdeling. Endringen kan skje tidligst fra 2020.
- Videre mener departementet at alternativ 2 er lite aktuelt av to grunner; 1) det er vanskelig å lage avgrensninger mellom ulike områder. 2) innsparingen er avgrenset da omfordelingen som gjøres i sprettbebygde strøk er vurdert til å være høyere enn i tettbebygde strøk.

- Ved å velge alternativ 3 vil nettokostnadene ved omfordeling i første omgang være lav, før man når et skille i 2021, der det igjen vil være lønnsomt å gjøre ytterligere reduksjoner.
- Alternativ 4 vil være lønnsomt i hele perioden.

Departementets konklusjon:

Departementets konklusjon er omfordeling av post annen hver dag (2,5 dager pr uke). Endringen til dette alternativet innebærer en årlig innsparing tilsvarende kr 500 millioner pr år, dette vil øke fra 2025 til kr 650 millioner pr år.

Departementet går ikke inn for målrettede tiltak for å redusere ulempene det vil medføre å få postene levert sjeldnere.

I punkt 3.2 blir det gjort rede for ulike ulemper, det er:

- Aviser
- Biologiske preparater
- Medisiner
- Særlige sårbare grupper
- Forhåndsstemmer

Vurdering

Det er verdt å merke seg at det fremdeles vil være postomfordeling 5 dager i uke til postboksanlegg, i fremlegget åpner departementet for å pålegge Posten plikt til å opprette postboksanlegg ved ekspedisjonssteder.

Det er vanskelig å argumentere mot behovet for endringer i omfordelingsfrekvensen når man ser hvordan volumet av post har utviklet seg. En justering er en logisk og naturlig del av utviklingen, selv om overgangen kan by på utfordringer og problemer for arbeidsplasser lokalt. De samfunnsøkonomiske konsekvensene peker mot at fremlegget fra departementet er moderat og at det trolig vil komme nye vurderinger om utviklingen fortsetter som i dag.

Endring i Postloven §7 3. ledd innebærer og at departementet får hjemmel til å pålegge Posten å gi tilbud om postbokser ved alle faste ekspedisjonssteder. Omfordeling til postbokser vil skje hver dag. Dette er positivt og innebærer at det for virksomheter og privatpersoner med særskilte behov kan sikres daglig omfordeling av post.

Birkenes kommune har tre definerte sentra og har i kommuneplanen definert som satsningsområde at det skal være et levende sentrum på alle tre stedene. Administrasjonen anser post for å være en av tjenestene som er viktig at er tilgjengelig i hvert av sentraene, og vil presisere dette i forbindelse med høringen.

Anbefaling

Birkenes kommune ser at det kan være behov for å endre omfordelingsfrekvensen ut fra utvikling i volumet av post, og kan støtte departementets konklusjon er omfordeling av post annen hver dag

(2,5 dager pr uke). Kommunen vil i tillegg presisere at post er en viktig tjeneste for innbyggerne og at det må legges til rette for postekspedisjon i alle kommunens tre sentra.